

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА

ТИМЧАСОВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ третій (освітньо-науковий)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ доктор філософії
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 Управління та адміністрування
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(код та найменування спеціальності)

Затверджено Вченою радою університету « 27 » вересня 2021 року
протокол № 10

I Преамбула

Тимчасовий стандарт підготовки
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
(назва рівня вищої освіти у родовому відмінку)

у галузі знань 07 Управління та адміністрування
(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(код та найменування спеціальності)

Ступінь вищої освіти доктор філософії
(назва ступеня вищої освіти у називному відмінку)

РОЗРОБНИКИ ТИМЧАСОВОГО СТАНДАРТУ

Азаренкова Г. М. – д.е.н., проф. завідувач кафедри банківського бізнесу та фінансових технологій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Глуценко О.В. – д.е.н., проф. в.о. завідувача кафедри фінансів, банківської справи та страхування Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна – керівник групи, гарант освітньо-наукової програми

Давидов О.І. – к.е.н., проф., декан економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Даніч В. М. д.е.н., проф., завідувач кафедри кафедри математичних методів в економіці Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Євтушенко В.А. –к.е.н., доц., завідувач кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Загорська Д.М. –к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Кононова К.Ю. –д.е.н., проф., кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Меркулова Т.В. – д.е.н., проф., завідувач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Соболєв В.М. – д.е.н., проф., завідувач кафедри статистики, обліку та аудиту Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Тимчасовий стандарт розглянуто та схвалено:

1.1. Вченою радою економічного факультету:

протокол № 10 від «27» вересня 2021 р.

Голова Вченої ради економічного факультету Олександр ДАВИДОВ

1.2. Науково-методичною комісією економічного факультету:

протокол № 4 від «10» лютого 2021 р.

Голова науково-методичної комісії
економічного факультету

Вікторія ЄВТУШЕНКО

II Загальна характеристика

<i>Рівень вищої освіти</i>	(Третій) освітньо-науковий рівень
<i>Ступінь вищої освіти</i>	Доктор філософії
<i>Галузь знань</i>	07 Управління та адміністрування
<i>Спеціальність</i>	072 Фінанси, банківська справа та страхування
<i>Форми навчання</i>	Денна, заочна
<i>Освітня кваліфікація</i>	Освітньо-науковий ступінь: доктор філософії Галузь знань: управління та адміністрування Спеціальність: фінанси, банківська справа та страхування
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Доктор філософії з фінансів, банківської справи та страхування
<i>Нормативний термін навчання</i>	Чотири роки
<i>Опис предметної області</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Об'єкт(и) вивчення та діяльності: устрій, принципи й механізми функціонування та розвитку фінансових систем. ▪ Цілі навчання: здобуття знань і умінь у сфері фінансів, банківської справи та страхування на макро- і мікрорівнях, що надають можливість розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. ▪ Теоретичний зміст предметної області ґрунтується на концепціях та методології сучасної науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи та страхування. ▪ Методи, методики та технології: загальні та спеціальні методи, методики й технології науки і практики. <p>Інструменти: інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи.</p>
<i>Академічні права випускників</i>	Здобуття наступного наукового ступеня.
<i>Працевлаштування</i>	За результатами виконання ОНП з підготовки докторів філософії за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування» з присвоєнням їм відповідної академічної

<i>випускників</i>	<p>кваліфікації згідно Класифікатора професій ДК 003:2010, затвердженого Наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. за № 327 та з урахуванням реальних потреб ринку праці випускники аспірантури мають такі перспективи працевлаштування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів - 2310.1 Професори та доценти - 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів - 232 Викладачі середніх навчальних закладів - 2351.1 Наукові співробітники (методи навчання) - 2359 Інші професіонали в галузі навчання - 2419.2 Відповідальний працівник банку (філії банку, іншої фінансової установи)
--------------------	---

III - Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 40 кредитів ЄКТС.

IV – Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	ІК Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові наукові ідеї на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність до мотивації та досягнення спільної мети. ЗК 4. Здатність працювати автономно та відповідати за навчання інших. ЗК 5. Здатність ініціювати і розробляти інноваційні проекти, та управляти ними. ЗК 6. Здатність спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професійних груп у національному та міжнародному контексті. ЗК 7. Здатність проводити дослідження із дотриманням принципів академічної доброчесності та прав інтелектуальної власності
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 1. Здатність формувати науковий світогляд у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК 2. Здатність до формулювання наукових задач та розробки стратегій їх розв'язання з можливістю інтеграції знань з різних наукових сфер та застосуванням системного підходу. СК 3. Здатність обирати методи, необхідні для досягнення поставленої мети дослідження. СК 4. Здатність до виконання наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем. СК 5. Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК 6. Здатність до науково-педагогічної діяльності у галузі управління та адміністрування.

V - Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН 1. Самостійно мислити, генерувати нові ідеї та гіпотези на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження.

РН 2. Здійснювати повний та різносторонній пошук інформації, її систематизацію та аналіз.

РН 3. Мотивувати та управляти роботою інших для досягнення спільної мети.

РН 4. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.

РН 5. Розробляти проекти у сфері фінансів, банківської справи та страхування, управляти ними і здійснювати пошук партнерів для їх реалізації.

РН 6. Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкій науковій спільноті й громадськості наукові результати у сфері фінансів, банківської справи та страхування державною й іноземними мовами в усній і письмовій формі.

РН 7. Вміти застосовувати принципи академічної доброчесності та права інтелектуальної власності для проведення досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 8. Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 9. Самостійно формулювати наукові задачі та розробляти стратегії їхнього розв'язання шляхом інтеграції знань різних наукових сфер із застосуванням системного підходу.

РН 10. Обирати методи для проведення досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що забезпечують досягнення поставленої мети.

РН 11. Виконувати оригінальні наукові дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем.

РН 12. Бути спроможним реалізовувати проекти, включаючи результати власних досліджень, спрямовані на вирішення актуальних проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 13. Застосовувати науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність навчального процесу.

VI - Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Визначаються Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 «Про присудження ступеня доктора філософії» та іншими нормативно- правовими документами

VII - Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ЗВО функціонує система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

**VIII –Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт
вищої освіти**

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Закон України «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
5. Національний класифікатор України <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
6. Національна рамка кваліфікацій – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
7. Перелік галузей знань і спеціальностей – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
8. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>.
9. Про унесення змін до методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти – Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019. - № 1254. - <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-unesennya-zmin-do-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-vishoyi-osviti>

Пояснювальна записка

Таблиця 1.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК.

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	+	+		
Здатність виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові наукові ідеї на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження.		+		+
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.		+	+	+
Здатність до мотивації та досягнення спільної мети.			+	+
Здатність працювати автономно та відповідати за навчання інших.		+		+
Здатність ініціювати і розробляти інноваційні проекти, та управляти ними.		+	+	+
Здатність спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професійних груп у національному та міжнародному контексті.			+	
Здатність проводити дослідження із дотриманням принципів академічної доброчесності та прав інтелектуальної власності	+	+		+
Здатність формувати науковий світогляд у сфері фінансів, банківської справи та страхування	+			
Здатність до формулювання наукових задач та розробки стратегій їхнього розв'язання з можливістю інтеграції знань з різних наукових сфер та застосуванням системного підходу	+	+	+	
Здатність обирати методи, необхідні для досягнення поставленої мети дослідження		+		+
Здатність до виконання наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем.	+	+		+
Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування		+	+	+
Здатність до науково-педагогічної діяльності у галузі управління та адміністрування.	+		+	+

